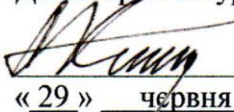

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

МАГІСТР
(освітній ступінь)

Кафедра технологій захисту навколишнього середовища та охорони праці

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан архітектурного факультету

 /Кашченко О.В. /
« 29 » червня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Охорона праці в галузі та цивільний захист
(назва освітньої компоненти)

шифр	назва спеціальності, освітньої програми
191	Архітектура та містобудування, Дизайн архітектурного середовища

Розробники:

Гунченко О.М. к.т.н., доцент

(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)

(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри ТЗНС та ОП

протокол № 11 від « 29 » червня 2022 року

Завідувач кафедри

(підпис)

/Тетяна ТКАЧЕНКО/

Схвалено гарантом освітньої програми _____

Гарант ОП

(підпис)

/ Юлія РЯБЕЦЬ /

Розглянуто на засіданні науково-методичної комісії спеціальності
протокол № 7 від « 01 » липня 2022 року

ВИТЯГ З РОБОЧОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

шифр	Назва спеціальності, освітньої програми	Форма навчання:										Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження заступником декана факультету	
		Кредитів на сем.	Обсяг годин						Кількість індивідуальних робіт						
			Всього	аудиторних			Сам. роб.	КП	КР	РГР	Конт. роб				
				Разом	Л	Лр									Пз
191	Архітектура та містобудування, Дизайн архітектурного середовища	3,0	90	56	32	2	22	34				1	Залік	2	

Мета та завдання освітньої компоненти

Мета дисципліни: надання знань, умінь, та формування компетентностей й програмних результатів навчання для здійснення ефективної професійної діяльності з урахуванням ризику виникнення промислових техногенних аварій та природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання, а також формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку шляхом забезпечення оптимального управління охороною праці на підприємствах, і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях.

Робоча програма містить витяг з робочого навчального плану, мету вивчення, компетентності, які має опанувати здобувач, програмні результати навчання, дані щодо викладачів, зміст курсу, тематику практичних занять, вимоги до виконання індивідуального завдання, шкалу оцінювання знань, вмінь та навичок здобувача, роз'яснення усіх аспектів організації освітнього процесу щодо засвоєння освітньої компоненти, список навчально-методичного забезпечення, джерел та літератури для підготовки до практичних занять та виконання індивідуальних завдань. Електронне навчально-методичне забезпечення дисципліни розміщено на Освітньому сайті КНУБА (<http://org2.knuba.edu.ua>). Також програма містить основні положення щодо політики академічної доброчесності та політики відвідування аудиторних занять.

Компетентності здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти

Код	Зміст компетентності
Інтегральна компетентність	
ІК	Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері архітектури та містобудування.
Загальні компетентності	
ЗК	ЗК04. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК05. Прагнення до збереження навколишнього середовища. ЗК07. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК08. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
СК	СК03. Здатність аналізувати, розробляти та впроваджувати архітектурно-містобудівні рішення з урахуванням соціально-демографічних, національно-етнічних, природно-кліматичних, інженерно-технічних чинників та санітарно-гігієнічних, безпекових, енергозберігаючих, екологічних, техніко-економічних вимог. СК09. Здатність управляти робочими процесами у сфері архітектури та містобудування, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.

**Програмні результати здобувачів освітньої програми, що формуються в
результаті засвоєння освітньої компоненти**

Код	Програмні результати
PH	<p>PH04. Розуміти і застосовувати у практичній діяльності теоретичні і практичні засади проектування інноваційних об'єктів містобудування, житлових, громадських, промислових будівель і споруд, реконструкції і реставрації архітектурних об'єктів, методи досягнення раціонального архітектурно-планувального, об'ємно-просторового, конструктивного рішення, забезпечення соціально-економічної ефективності, екологічності, енергоефективності</p> <p>PH11. Приймати ефективні рішення у сфері архітектури та містобудування, розробляти і порівнювати альтернативи, враховувати обмеження, оцінювати можливі побічні наслідки та ризики.</p> <p>PH13. Обґрунтовувати безпекові, санітарно-гігієнічні, екологічні, інженерно-технічні і техніко-економічні рішення і показники у комплексному архітектурно-містобудівному проектуванні.</p>

Програма дисципліни

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1.

«ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗІ»

Лекція 1, 2.

Тема 1.1. Міжнародні норми в галузі охорони праці (4 години).

1. Соціальне партнерство (соціальний діалог) в охороні праці. Соціальне партнерство як принцип законодавчого та нормативно-правового забезпечення охорони праці. Соціальний діалог в Європейському Союзі.
2. Охорона праці як невід'ємна складова соціальної відповідальності. Визначення та основні принципи соціальної відповідальності.
3. Міжнародні норми соціальної відповідальності. Стандарт SA 8000 «Соціальна відповідальність». Міжнародний стандарт ISO 26000 «Настанова по соціальній відповідальності». Вимоги до забезпечення охорони праці в структурі соціальної відповідальності.
4. Законодавча основа Євросоюзу з питань охорони праці. Охорона праці - частина соціальної політики ЄС. Директиви ЄС з охорони праці. Рамкова директива 89/391/ЄС «Про введення заходів, що сприяють поліпшенню безпеки та гігієни праці працівників».
5. Трудові норми Міжнародної організації праці. Конвенції та Рекомендації МОП. Основні Конвенції МОП в галузі охорони праці.
6. Міжнародне співробітництво в галузі охорони праці. Основні напрямки співробітництва. Організація об'єднаних націй. Всесвітня організація охорони здоров'я. Міжнародна агенція з атомної енергії. Міжнародна організація праці. Європейський Союз. Співдружність незалежних держав.

Лекція 3.

Тема 1.2. Основні законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці в галузі будівництва (2 години).

1. Законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці в галузі.
2. Показчик нормативно-правових актів з питань охорони праці.
3. Галузеві програми поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища.
4. Положення про організацію системи управління охороною праці в галузі.

Лекція 4, 5.

Тема 1.3. Система управління охороною праці в організації (4 години).

1. Основні вимоги до побудови і функціонування системи управління охороною праці (СУОП).
2. Забезпечення функціонування та побудова СУОП в організації. Положення про СУОП, структура та зміст його розділів.
3. Елементи системи управління охороною праці, міжнародний стандарт ISO 45001:2019. Політика в галузі охорони праці. Планування. Впровадження і функціонування СУОП. Перевірки і коригувальні дії. Аналіз з боку керівництва.
4. Примірний розподіл функціональних обов'язків з охорони праці керівників, посадових осіб і фахівців підприємства галузі. Пріоритет функцій забезпечення безпеки. Ефективність функціональної структури СУОП.
5. Планування заходів з охорони праці. Види планування та контролю стану охорони праці. Виявлення, оцінка та зменшення ризиків небезпечних подій. Облік і аналіз показників охорони праці. Плани локалізації і ліквідації аварійних ситуацій й аварій. Мета та основні параметри планів. Аналітична та оперативна частини Плану.
6. Галузеві системи управління охороною праці. Мета та принципи функціонування. Організаційна та функціональна структури СУОПГ.
7. Регіональні системи управління охороною праці, мета, принципи та основні функції. Служби охорони праці місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування.

Лекція 6, 7.

Тема 1.4. Травматизм та професійні захворювання в галузі. Розслідування нещасних випадків (4 години).

1. Загальні положення та визначення. Мета та завдання розслідування нещасних випадків. Обов'язки роботодавця щодо розслідування нещасних випадків. Обставини, за яких проводиться розслідування.
2. Встановлення зв'язку нещасного випадку з виробництвом.
3. Розслідування та облік нещасних випадків, хронічних професійних захворювань і отруень на виробництві. Розслідування нещасних випадків. Спеціальне розслідування нещасних випадків. Розслідування професійних

захворювань. Організація розслідування, склад комісій з розслідування, основні документи.

4. Розслідування та облік аварій. Розслідування інцидентів та невідповідностей.
5. Особливості розслідування та обліку нещасних випадків невиробничого характеру.
6. Дослідження та профілактика виробничого травматизму. Звітність та інформація про нещасні випадки, аналіз їх причин. Основні причини виробничих травм та професійних захворювань. Розподіл травм за ступенем тяжкості. Методи дослідження виробничого травматизму.
7. Основні технічні та організаційні заходи щодо профілактики травматизму та професійної захворюваності в галузі.

Лекція 8.

Тема 1.5. Соціальне страхування від нещасного випадку та професійного захворювання на виробництві) (1 година).

1. Завдання страхування від нещасного випадку. Принципи та види страхування.
2. Суб'єкти та об'єкти страхування. Види страхування. Страховий ризик і страховий випадок.
3. Фонд соціального страхування. Правління Фонду. Виконавча дирекція Фонду. Страхові експерти з охорони праці, їх функції і повноваження. Фінансування страхових виплат, соціальних послуг та профілактичних заходів. Джерела фінансування Фонду.
4. Страхові тарифи. Страхові виплати.
5. Обов'язки та права суб'єктів страхування від нещасних випадків.
6. Обов'язки Фонду.
7. Права та обов'язки застрахованої особи.
8. Права та обов'язки роботодавця як страхувальника.

Тема 1.6. Державний нагляд і громадський контроль за станом охорони праці (1 година).

1. Органи державного нагляду за охороною праці. Основні принципи державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності.
2. Держпраці. Права і відповідальність посадових осіб Держпраці. Перелік питань для здійснення планових заходів державного нагляду у сфері промислової безпеки та охорони праці.
3. Проведення державного нагляду за охороною праці. Види та основні параметри проведення наглядових заходів.

Лекція 9, 10.

Тема 1.7. Охорони праці при організації та проведенні будівельних робіт (4 години).

1. Аналіз умов праці у галузі за показниками шкідливості та небезпечності чинників виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу. Загальні вимоги безпеки в галузі. Вимоги безпеки під час

експлуатації основного технологічного обладнання, при підготовці сировини та при виробництві продукції. Вимоги безпеки до розміщення обладнання та утримання робочих місць. Забезпечення безпеки контрольно-вимірювальних приладів, автоматизованих систем управління, сигналізації та зв'язку.

2. Вимоги до санітарного контролю за станом повітря робочої зони. Вимоги до засобів індивідуального захисту.
3. Заходи безпеки при виконанні робіт на висоті.
4. Особливості заходів електробезпеки на підприємствах галузі.
5. Вимоги безпеки до виробничих і допоміжних приміщень. Утримання території підприємств галузі. Особливості охорони праці при ремонтних роботах, під час вантажно-розвантажувальних робіт. Вимоги безпеки праці під час експлуатації систем опалення, вентиляції і кондиціонування повітря.
6. Вимоги до працівників певних категорій і порядок допуску їх до роботи.
7. Санітарно-гігієнічні вимоги до умов праці в галузі. Шкідливі хімічні речовини, біологічні чинники, виробничий пил. Вібрація, шум, інфразвук, ультразвук. Виробничі випромінювання. Мікроклімат робочої зони.
8. Важкість праці: Динамічні, статичні навантаження. Напруженість праці. Увага, напруженість аналізаторних функцій, емоційна та інтелектуальна напруженість, монотонність праці.

Лекція 11.

Тема 1.8. Основні заходи пожежної профілактики на галузевих об'єктах.

1. Забезпечення безпечної евакуації персоналу. Пожежна безпека технологічного устаткування, електрообладнання, систем опалення, вентиляції. Протипожежні перешкоди.
2. Державний пожежний нагляд. Пожежна профілактика при проектуванні і експлуатації промислових об'єктів, будинків, споруд, технологічного обладнання, тимчасових будівельних майданчиків.
3. Пожежна сигналізація і зв'язок. Засоби гасіння пожеж.
4. Протипожежне водопостачання.
5. Первинні засоби пожежогасіння. Автоматичні засоби пожежогасіння на об'єктах галузі.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2.

«ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ»

Лекція 12

Тема 2.1. Роль і завдання цивільного захисту у повсякденних умовах.

1. Моніторинг і сценарний аналіз виникнення і розвитку надзвичайній ситуації. Основні завдання цивільного захисту в спільній системі безпеки держави у мирний час та у особливий період (воєнний час).
2. Загальні принципи організації та структура установ цивільного захисту України, планування з питань цивільного захисту.
3. Сили та засоби цивільного захисту України.
4. Особливості організації цивільного захисту в інших державах.

Тема 2.2. Аналіз причин, масштабів та наслідків небезпечних ситуацій в Україні, шляхи і методи їх подолання.

1. Аналіз причин, масштабів та наслідків небезпечних ситуацій в Україні, шляхи і методи їх подолання.
2. Розробка та виконання комплексних цільових програм захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій.
3. Розв'язання проблем техногенно-екологічної безпеки по галузям промисловості країни.

Лекція 13

Тема 2.3. Основні заходи щодо захисту населення і територій.

1. Інформування та оповіщення.
2. Спостереження та контроль.
3. Застосування засобів колективного та індивідуального захисту.
4. Укриття населення в захисних спорудах
5. Евакуаційні заходи .
6. Транспортне забезпечення евакуаційних заходів.
7. Медична допомога в надзвичайних ситуаціях.
8. Дезактивація техніки та транспортних засобів.
9. Знезараження території, споруд, транспорту та техніки.
10. Гуманітарна допомога в надзвичайних ситуаціях. Психологічний захист та надання допомоги населенню, що постраждало внаслідок надзвичайних ситуацій.
11. Порядок надання фінансової допомоги з резервного фонду державного бюджету. Організаційно-економічні заходи у сфері захисту населення і територій.
12. Самодопомога і взаємодопомога в надзвичайних ситуаціях

Лекція 14

Тема 2.4. Особливості організації управління надзвичайними ситуаціями в різний період.

1. Підготовка до реагування на надзвичайні ситуації в умовах осінньо-зимового періоду.
2. Організація реагування на надзвичайні ситуації весняно-літнього періоду.
3. Організація реагування на надзвичайні ситуації при використанні засобів масового ураження.

Тема 2.5. Стійкість роботи об'єктів будівельної індустрії у надзвичайних ситуаціях.

1. Вимоги, які висуваються до будівництва міст, промислових об'єктів і комунально-енергетичних систем.
2. Основи стійкості роботи об'єктів будівельної індустрії.

3. Шляхи і способи підвищення стійкості об'єктів будівельної індустрії.

Лекція 15

Тема 2.6. Навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях.

1. Навчання за місцем роботи.
2. За місцем навчання.
3. Навчання за місцем проживання.
4. Відповідальність за навчання та проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту.

Тема 2.7. Сховища, протирадіаційні укриття цивільного захисту та їх будівництво.

1. Загальні положення і основні вимоги до розміщення і будівництва сховищ та протирадіаційних укриттів;
2. Будівництво завчасно зведених сховищ, протирадіаційних укриттів і пристосування під них різних споруд і приміщень;
3. Будівництво швидко споруджених сховищ, протирадіаційних укриттів і простих схованок.

Лекція 16

Тема 2.8. Організація і проведення рятувальних та інших невідкладних робіт на об'єктах будівельної індустрії у надзвичайних ситуаціях.

1. Мета, зміст та умови виконання Р та ІВР.
2. Рятувальні роботи в осередку хімічного ураження.
3. Особливості ліквідації наслідків землетрусів.
4. Особливості ліквідації наслідків повені.
5. Особливості ліквідації наслідків біологічної аварії.
6. Особливості ліквідації наслідків аварій на транспорті, на залізничному транспорті, на повітряному транспорті, на водному транспорті .
7. Особливості ліквідації наслідків терористичних актів, при використанні засобів масового ураження (при бомбардуванні, при обстрілах ракетно-артилерійськими установками, мінометами). Проведення РІНР у вогнищах ураження у воєнний час.
8. Особливості ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій на комунально-енергетичних і технологічних мережах.
9. Використання сил та засобів цивільного захисту при ліквідації вогнищ, утворених при аваріях на АЕС
10. Заходи безпеки під час проведення рятувальних та інших невідкладних робіт.

Тема 2.9. Прилади радіаційної, хімічної розвідки і дозиметричного контролю.

1. Завдання дозиметрії у сфері цивільного захисту.
2. Класифікація дозиметричних приладів.
3. Прилади контролю доз радіації.
4. Дозиметричні прилади нового покоління.
5. Технічні засоби індикації сильно діючих отруйних речовин (СДОР) – прилади хімічної розвідки.

Практичні заняття

Практичне заняття № 1. Розслідування нещасного випадку на виробництві. Порядок визначення розмірів відшкодування збитків потерпілому при нещасному випадку на виробництві

Практичне заняття № 2. Розрахунок економічної ефективності заходів з поліпшення умов праці.

Практичне заняття № 3. Проектування робочого місця оператора, що обладнано ВДТ, з урахуванням вимог безпеки та його особистих антропометричних даних.

Практичне заняття № 4. Проектні рішення з організації достатнього штучного освітлення на комп'ютеризованому робочому місці.

Практичне заняття № 5. Проектні рішення щодо зниження шумового навантаження. Засоби шумопоглинання.

Практичне заняття № 6. Дослідження індивідуальних якостей працівника, що впливають на безпеку праці. Психологічні аспекти підвищення рівня безпеки праці.

Практичне заняття № 7. Визначення рівня та коду надзвичайної ситуації за словесним описом повідомлення про неї. Розрахунок основних параметрів захисних споруд.

Практичне заняття № 8. Визначення необхідної кількості рятувальників та техніки для проведення рятувальних та аварійно-відновлювальних робіт на об'єкті.

Практичне заняття № 9. Прогнозування наслідків виливу (викиду) небезпечних хімічних речовин при аваріях на хімічно-небезпечних об'єктах.

Практичне заняття № 10. Визначення параметрів хвилі прориву при руйнуванні гідротехнічної споруди та кількості плавзасобів для евакуації населення із зони затоплення.

Практичне заняття № 11. Оцінка стійкості роботи об'єкту до впливу радіоактивного зараження.

Індивідуальне завдання

Тематика контрольної роботи (індивідуального завдання) присвячена побудові системи управління охороною праці на підприємстві (в організації) та основним завданням даної системи та відповідних служб у питаннях забезпечення стійкості організації в умовах наявних та прогнозованих ризиків техногенного, екологічного та соціального характеру.

Політика щодо академічної доброчесності

Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку здобувача він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження

тестування.

Використання у контрольній роботі наукового доробку інших авторів без посилання на джерело інформації не припустимо.

Політика щодо відвідування

Здобувач, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату факультету документ, який засвідчує ці причини.

За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, наукова та науково-практична конференція (круглий стіл) тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Методи контролю

Основні форми участі Здобувачів у навчальному процесі, що підлягають поточному контролю: виступ на практичних заняттях; доповнення, опонування до виступу; участь у дискусіях; аналіз першоджерел; письмові завдання (тестові, індивідуальні роботи у формі контрольної роботи); та інші письмові роботи, оформлені відповідно до вимог. Кожна тема курсу, що винесена на лекційні та практичні заняття, відпрацьовується Здобувачами у тій чи іншій формі, наведеній вище. Обов'язкова присутність на лекційних заняттях, активність впродовж семестру, відвідування/відпрацювання усіх аудиторних занять, виконання інших видів робіт, передбачених навчальним планом з цієї дисципліни.

При оцінюванні рівня знань Здобувача аналізу підлягають:

- характеристики відповіді: цілісність, повнота, логічність, обґрунтованість, правильність;
- якість знань (ступінь засвоєння фактичного матеріалу): осмисленість, глибина, гнучкість, дієвість, системність, узагальненість, міцність;
- ступінь сформованості вміння поєднувати теорію і практику під час розгляду ситуацій, практичних завдань;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, робити висновки з проблем, що розглядаються;
- досвід творчої діяльності: вміння виявляти проблеми, розв'язувати їх, формувати гіпотези;
- самостійна робота: робота з навчально-методичною, науковою, допоміжною вітчизняною та зарубіжною літературою з питань, що розглядаються, вміння отримувати інформацію з різноманітних джерел (традиційних; спеціальних періодичних видань, ЗМІ, Internet тощо).

Тестове опитування може проводитись за одним або кількома змістовими модулями. В останньому випадку бали, які нараховуються Здобувачу за відповіді на тестові питання, поділяються між змістовими модулями.

Індивідуальне завдання підлягає захисту Здобувачем на заняттях, які призначаються додатково.

Індивідуальне завдання виконується у формі контрольної роботи. Контрольна робота повинен мати обсяг від 15 до 20 сторінок А4 тексту (кегель Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. Захист контрольної роботи може проводитись з використанням візуального графічного представлення результатів у формі проекту та презентації.

Література, що рекомендується для виконання контрольної роботи, наведена у цій робочій програмі, а в електронному вигляді вона розміщена на Освітньому сайті КНУБА, на сторінці дисципліни.

Також як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь Здобувача у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез виступу (доповіді) на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до початку залікової сесії. Викладач має право вимагати від Здобувача доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає встановленим вимогам.

Результати поточного контролю заносяться до журналу обліку роботи. Позитивна оцінка поточної успішності Здобувачів за відсутності пропущених та невідпрацьованих практичних занять та позитивні оцінки за контрольну роботу є підставою для допуску до підсумкової форми контролю. Бали за аудиторну роботу відпрацьовуються у разі пропусків.

Підсумковий контроль здійснюється під час проведення залікової сесії з урахуванням підсумків поточного та модульного контролю. Під час семестрового контролю враховуються результати здачі усіх видів навчальної роботи згідно зі структурою кредитів.

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Розподіл балів для дисципліни з формою контролю залік

Поточне оцінювання											Інд. робота	Підсумковий тест	Сума балів
Змістовні модулі													
1					2								
П.З. 1	П.З. 2	П.З. 3	П.З. 4	П.З. 5	П.З. 6	П.З. 7	П.З. 8	П.З. 9	П.З. 10	П.З. 11			
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	10	35	100

Шкала оцінювання індивідуальної роботи

Оцінка за національною шкалою	Кількість балів	Критерії
відмінно	10	відмінне виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (не старше 2018 року), дотримання норм доброчесності)
	9	відмінне виконання з незначною кількістю помилок виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (більшість з яких не старше 2018 року), дотримання норм доброчесності)
добре	8	виконання вище середнього рівня з кількома помилками (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, посилання та цитування сучасних

		наукових джерел (серед яких є такі, що не старше 2018 року), дотримання норм доброчесності)
	7	виконання з певною кількістю помилок (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, наявність посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм доброчесності)
задовільно	6	виконання роботи задовольняє мінімальним критеріям помилок (розкриття теми в основному в межах об'єкту роботи, наявність концептуального апарату роботи, присутність не менше 5 посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм доброчесності)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	Не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Умови допуску до підсумкового контролю

Здобувачу, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

Здобувач, який не виконав вимог робочої програми по змістових модулях, не допускається до складання підсумкового контролю. В цьому разі він повинен виконати визначене викладачем додаткове завдання по змісту відповідних змістових модулів в період між основною та додатковою сесіями.

Здобувач має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться Здобувачам до початку вивчення дисципліни.

Методичне забезпечення дисципліни

Підручники:

1. Запорожець О.І. Основи охорони праці : підручник, 2-ге видання. Київ : ЦУЛ, 2018. 264 с. ISBN 978-617-673-423-9.
2. Одарченко М.С. Основи охорони праці : підручник / М.С. Одарченко, А.М. одарченко, В.І. Степанов, Я.М. Черненко. Харків : Стиль-Издат. 2017. 334 с.
3. Березуцький В. В. Ризик орієнтований підхід в охороні праці / В. В. Березуцький. – Saarbrücken : LAP Lambert Academic Publishing, 2019. 108 с.
4. Основи професійної безпеки та здоров'я людини : підручник / В. В. Березуцький [та ін.] ; під ред. проф. В. В. Березуцького. Харків : НТУ "ХПІ", 2018. 553 с.
5. Беликов А.С., Сафонов В.В., Нажа П.Н. Охрана труда в строительстве :

підручник / За ред. Беликова А.С. Київ : Основа, 2014. 592 с.

6. Сафонов В.В. Інженерні рішення з охорони праці при розробці дипломних проектів інженерно-будівельних спеціальностей: Навчальний посібник. / В.В. Сафонов. – К.: Основа, 2011. – 480 с.

7. Цивільна оборона та цивільний захист: Підручник. - 3-тє вид., стер. Затверджено МОН / Стеблюк М.І. - К., 2013. - 487 с.

Навчальні посібники:

8. Ризик-менеджмент використання обладнання та технологій : навч. посібник для студентів спеціальності 263 «Цивільна безпека», освітня програма «Охорона праці» / В.В. Березуцький. Харків : ФОП Панов А.М. 2020. 424 с.

9. Грибан В.Г., Негодченко О.В. Охорона праці : навч.посіб., 2-е вид. Київ : ЦНЛ. 2019. 280 с. ISBN 978-966-364-832-3.

10. Березуцький В.В. Небезпечні виробничі ризики та надійність: навч. посібник / В.В. Березуцький, М.І. Адаменко; Харківський політехнічний ін-т, нац. техн. ун-т. – Харків: ФОП Панов А.М., 2016. 385 с.

11. Заїченко В. І. Конспект лекцій з курсу «Безпека праці в будівництві» (для студентів 4 курсу денної і 5 курсу заочної форм навчання за напрямом підготовки 6.060101 – «Будівництво», спеціалізація «Охорона праці в будівництві») / В. І. Заїченко; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Х.: ХНУМГ, 2014. – 98 с.

12. Вовк Ю. Я. Охорона праці в галузі. Навчальний посібник / Ю. Я. Вовк, І. П. Вовк – Тернопіль: ФОП Паляниця В.А. – 2015. – 172 с.

13. Варивода К. С., Горденко С. І. Цивільний захист : підручник. Переяслав (Київ. обл.) : Домбровська Я. М., 2020. 596 с.

14. Левчук К. О. Цивільний захист: навчальний посібник / К. О. Левчук, Р. Я. Романюк, А. О. Толок - Дніпродзержинськ : ДДТУ, 2016 р. - 325 с.

15. Цивільний захист: Навчально-методичний комплекс для підготовки спеціалістів освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» в аграрних вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації для всіх напрямів підготовки за вимогами кредитно-модульної системи / М.М. Саkun, А.С. Окіпняк, В.Ф. Нагорнюк та ін.; за редакцією М.М. Сакуна та А.С. Окіпняка. – Кам'янець-Подільський : ПП «Медобори-2006», 2015. – 480 с.

Нормативна література:

16. Директива Ради Європейських Співтовариств 89/391/ЕЕС «Про впровадження заходів, що сприяють поліпшенню безпеки й гігієни праці працівників».

17. Конвенція МОП 187 «Про основи, що сприяють безпеці й гігієні праці».

18. ДСТУ 2293:2014. «Охорона праці. Терміни та визначення понять».

19. Закон України Про охорону праці URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text>.

20. Закон України Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14#Text>.

21. Порядок розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/337-2019-%D0%BF#Text>.

22. Типове положення Про діяльність уповноважених найманими

працівниками осіб з питань охорони праці. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0316-07#Text>.

23. Типове положення про комісію з питань охорони праці підприємства. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0141-93#Text>.

24. Порядок проведення атестації робочих місць за умовами праці. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/442-92-%D0%BF#Text>.

25. Методичні рекомендації для проведення атестації робочих місць за умовами праці. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0041205-92#Text>.

26. Вимоги щодо безпеки та захисту здоров'я працівників під час роботи з екранними пристроями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0508-18#Text>.

27. ДСанПіН 3.3.2-007-98 Гігієнічні вимоги до організації роботи з візуальними дисплейними терміналами електронно-обчислювальних машин. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0007282-98#Text>.

28. Мінімальні вимоги з охорони праці на тимчасових або мобільних будівельних майданчиках. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1111-17#Text>.

29. НПАОП 0.00-7.11-12. Загальні вимоги стосовно забезпечення роботодавцями охорони праці працівників. Затв. Наказом МНС України №67 від 25.01.2012.

30. ДСТУ ISO 45001:2019 Системи управління охороною здоров'я та безпекою праці. Вимоги та настанови щодо застосування (ISO 45001:2018, IDT). URL : http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=88004.

31. Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0472-14#Text>.

32. ДБН В.1.2-14:2018 Система забезпечення надійності та безпеки будівельних об'єктів. Загальні принципи забезпечення надійності та конструктивної безпеки будівель і споруд.

33. ДБН В.1.1-12:2014 Будівництво в сейсмічних районах України.

34. ДСТУ-Н Б В.1.1-38:2016 Настанова щодо інженерного захисту територій, будівель і споруд від підтоплення та затоплення.

35. ДСН 3.3.6.042-99. Санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень. URL : https://dnaop.com/html/34094/doc-%D0%94%D0%A1%D0%9D_3.3.6.042-99.

36. ДБН В.2.5-28:2018 Природне і штучне освітлення. URL: <https://ledeffect.com.ua/images/branding/dbn2018.pdf>.

37. ДБН В.2.5-67:2013 Опалення, вентиляція та кондиціонування. URL : http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=50154.

38. ДСН 3.3.6.037-99 Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va037282-99#Text>.

39. ДСН 3.3.6.039-99 Державні санітарні норми виробничої загальної та локальної вібрації URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va039282-99#Text>.

40. ДСТУ Б В.2.5-82:2016 Електробезпека в будівлях і спорудах. Вимоги до захисних заходів від ураження електричним струмом. URL : http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=65395.

41. ДБН В.1.1-7:2016 Пожежна безпека об'єктів будівництва. Загальні вимоги. URL : <https://dbn.co.ua/load/normativy/dbn/1-1-0-88>.

42. ДСТУ Б В.1.1-36:2016 Визначення категорій приміщень, будинків, установок за вибухопожежною та пожежною небезпекою. URL :

https://dbn.co.ua/load/normativy/dstu/dstu_b_v_1_1_36/5-1-0-1759.

43. ДБН В.2.2-28-2010 «Будинки і споруди. Будинки адміністративного та побутового призначення».

44. ДСТУ 7299:2013. Дизайн і ергономіка. Робоче місце оператора. Взаємне розташування елементів робочого місця. Загальні вимоги ергономіки (замінює ГОСТ 22269-76).

45. ДСТУ 8604:2015 Дизайн і ергономіка. Робоче місце для виконання робіт сидячи. Загальні ергономічні вимоги.

46. ДСТУ 8604:2015 Дизайн і ергономіка. Робоче місце при виконанні робіт сидячи. Загальні ергономічні вимоги (замінює ГОСТ 12.2.032-78).

47. ДСТУ 7950:2015 Дизайн і ергономіка. Робоче місце при виконанні робіт стоячи. Загальні ергономічні вимоги (замінює ГОСТ 12.2.033-78).

48. ДСТУ 7951:2015 Дизайн і ергономіка. Крісло оператора. Загальні ергономічні вимоги (замінює ГОСТ 21889-76).

49. ДСТУ 7252:2011. Дизайн і ергономіка. Зал і кабіни операторів взаємне розташування місць. Загальні вимоги ергономіки (замінює ГОСТ 21958-76).

50. ДСТУ 7238:2011. Система стандартів безпеки праці. Засоби колективного захисту працюючих. Загальні вимоги та класифікація.

51. «Кодекс законів про працю України» № 322-VIII від 10.12.71 (редакція станом на 25.07.2018). Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.

52. Закон України від 21.06.2018 № 2469-VIII Про національну безпеку України. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>.

53. Закон України від 16.11.2021 № 1882-IX Про критичну інфраструктуру. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1882-20#Text>.

54. ДСТУ EN ISO 22300:2017 Безпека суспільства. Словник термінів (EN ISO 22300:2014, IDT; ISO 22300:2012, IDT).

55. ДСТУ 3891:2013 Безпека у надзвичайних ситуаціях. Терміни та визначення основних понять.

56. ДСТУ 5058:2008 Безпека у надзвичайних ситуаціях. Навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях. Основні положення. З поправкою.

57. НАПБ Б.07.033-2013 Порядок здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях.

58. ДБН А.3.1-9:2015 Захисні споруди цивільного захисту. Експлуатаційна придатність закінчених будівництвом об'єктів.

59. ДБН В.1.2-4:2019 Інженерно-технічні заходи цивільного захисту (ДСК).

60. ДСТУ 7098:2009 Безпека у надзвичайних ситуаціях. Ліквідування надзвичайних ситуацій та їх наслідків. Загальні положення.

61. ДСТУ 8773:2018 Склад та зміст розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту в складі проектної документації на будівництво об'єктів. Основні положення.

Інформаційні ресурси:

Репозитарій КНУБА: <https://repository.knuba.edu.ua/>

Освітній сайт КНУБА: <https://org2.knuba.edu.ua/>

Офіційний сайт Держпраці: <https://dsp.gov.ua/>

Офіційний сайт Фонду соціального страхування: <http://www.fssu.gov.ua/>

Електронна бібліотека нормативних документів Будстандарт:

<http://online.budstandart.com/ua>.